

IZHAJA VSAKI DAN

Na vsak dan izhaja v praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Poročnice šteje se prodajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih peščenikah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Ljubljani, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šteje po 5 nvd. (10 stot.).

SLAGI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 žakna. CENE: Trgovske in obrtne oglase po 3 st. mm. zveznice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 2 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema inšerlatni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

Na vsak leto 24 K, pol leta 12 K, 3 meseca 6 K; na eno leto brez doplačane naročnine, se upravnica ne osira. Naročnina na naslednje izdaje „EDINOSTI“ stane: cele leto K 20, pol leta K 10.

Ta dopolni naj se pošilja na uredništvo lista. Nefrankeva pisma se ne sprejemajo in vrnjena se ne vračajo. Naročnine, oglaševalske reklamacije je poslati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giacinto Galatti 18 (Naročni dom)

IZDAJATELJ in odgovorni urednik: STEFAN GODINA. Lastnik: Slovenski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konorsko lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.

Pašna-branični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-59

Brzobjavne vesti.

Draštvo za podpiranje odpuščenih rezervistov.

DUNAJ 5. — Včeraj se je vršil občni zbor društva avstrijskega srebrnega križa. Istega so se udeležili zastopniki vojnega in domobranskega ministerstva, namestništva, trgovske zbornice, finančnega sveta, župan dr. Luiger itd. Društvo ima namen podpirati domov došle rezerviste. Pri konstituiranju je bil izvoljen častni predsednik vojnega minist. Schönerer; grof Clam-Martinic, deželni maršal princ Lichtenstein, dr. Luiger, predsednik trgovske zbornice Schöller, deželni svetnik dr. Medinger in namestnik Nilmongg so bili izvoljeni častni člani. Zborovanje je zaključilo z živjokliki na cesarja.

Kongres avstrijskih srednješolskih društev.

DUNAJ 5. — Danes so pričela tukaj posvetovanja kongresa avstrijskih srednješolskih društev. Na kongres so vsa narodnosti poslale svoje zastopnike. Navzoči so bili tudi zastopniki naučnega ministerstva, več deželnih šolskih nadzornikov itd. V predsedstvo je bil med drugimi izvoljen profesor dr. Žmavc iz Ljubljane.

Dividenda anglo-avstrijske banke.

DUNAJ 5. Občni zbor anglo-avstrijske banke, ki se je vršil danes, je sklenil razdeliti od čistega dobička v znesku 9.349.559 K dividendo v znesku 16 kron na delnico.

Pogreb dvornega gledališkega igralca Sonnenthal.

PRAGA 5. Truplo Sonnenthala bo skoro gotovo nočjo prepeljano na Dunaj, kjer je pokopljeno v sredo.

Lovska razstava na Dunaju in Madjari.

DUNAJ 5. V Budimpešti je bil te dni ustanovljen deželni odbor za „Prvo mednarodno lovsko razstavo na Dunaju 1910“. Zborovanje, katero se je vršilo pod predsedstvom poljedeljskega ministra Daranyja, so se udeležili zastopniki ogrske aristokracije, veleposelstva, lastnikov lova, različnih ministerstev, odposlanih lovskih in športnih društev i. t. d.

Italijanski kralj in kraljica potujeta v Kalabrijo.

RIM 5. Kraljevska dvojica se je podala danes zjutraj v avtomobilu v Anzio, kjer sta se vkrcala na krov oklopnice „Re Umberto“, da obiščeta Reggio in Messina.

Vlak običal v snegu.

REKA 5. — Radi snežnih zametov je običal tovorni vlak št. 1005 v snegu med postajama Fužine in Lokve. (Med Zagrebom in Reko. Op. ur.)

Bivši predsednik Roosevelt.

NAPOLJ 5. Bivši predsednik Združenih držav Roosevelt je ob 1. uri in pol prispel semkaj s parnikom „Hamburg“. Ameriški poslanik se je podal na parnik pozdravit Roosevelta. Godba „Hamburga“ je svirala ameriško in italijansko himno.

NAPOLJ 5. Bivši predsednik Roosevelt je obiskal danes vojvodo Aosta.

PODLISTEK.

Z bombami za svobodo.

— Povest iz makedonskega življenja. — Piše Niko Ninč.

Selim-paša ne dobi nikdar več moje hčerke, pa če bi me takoj napravil za velikega vezirja, je segel Husejn-beg Hakim-baju v besedo.

Umejem, da te je razžalil, in znam tudi, da držiš na svoje moštvo in svoj značaj. Ali jaz sem ti to le omenil, da se že v naprej pripraviš, je odvrnil Hakim-baj ter nadaljeval:

Za-te me ne skrbi. A možno je, da dosežejo svoj namen pri tvojih tovariših, morda z obljubami, morda z grožnjami, kakor jim bo pač bolje kazalo...

Hakim-baj je za hip umolknil in se zamislil, a potem se je obrnil do Husejn-bega z vprašanjem:

Koliko ljudi — namreč oboroženih mož — bi mogel ti spraviti na noge, Husejn-baj? Mislim namreč takih, ki bi bili pripravljeni iti na Bitolj in potem — če treba — dalje na Solun in Carigrad.

Francoski uradniki se izražajo solidarno z delavci.

LYON 5. Na nekem shodu, katerega se je udeležilo nad 1500 državnih in občinskih uradnikov, je bila sprejeta resolucija, v kateri se izraža solidarnost uradniškega in delavskega proletarijata.

Angleški parnik se je potopil.

LONDON 5. Parnik „Oak Branch“ je naletel na svojem potovanju v Chile pri Punta Arenas na skalo. V potapljaškem stanju so ga zapustili potniki in moštvo. 19 oseb je dospelo do obrežja, dočim se pogreša kapitana in 20 drugih oseb.

Zeppelinov zrakoplov.

BIRBACH (Vrtemberška) 5. Državni vojaški zrakoplov „Zeppelin I.“ je bil danes v okolici Birbacha. Pomikal se je v smeri proti Sembhlinu, a potem se je obrnil, kakor se zdi, z namenom, da se vrne nazaj.

Mednarodne konference ne bo.

PARIZ 5. „Matin“ hoče vedeti, da je sedaj določeno, da se baše ne skliče medna-

rodne konference, ki n. j. bi vzela na znanje spremembo berlinske pogodbe. Iz pogovorov med Rusijo, Francijo in Anglijo je razvidno, da smatrajo te tri velevlasti sedaj konference za nepotrebno, ker se je med vdeleženiimi državami doseglo sporazumljenje.

Budimpešta 5. Sven Hedin je došel danes sem.

Benetke 5. Knez Bülow in njegova soproga sta prispela opoldne semkaj. Vsprejel ju je nemški konzul.

Cadiz 5. — Umrl je tukaj admiral Cervera, ki je v špansko-ameriški vojni (1898) poveljeval špansko eskadro v Santiagu di Cuba.

Berolin 5. „Reichsanzeiger“ poroča, da je cesar Viljem podelil avstro-ogrskemu generalnemu majorju Kusmaneku zvezdo k redu rdečega orla II. razreda.

Benetke 5. Cesarja jahta „Hohen-zoller“ je došla sem.

Petrograd 5. Ministerski predsednik Stolipin je včeraj z rodbino odpotoval v južno Rusijo.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

(24. dan razprave.)

Zanimanje za razpravo je zelo veliko, ker se pričakuje, da pridejo danes na zaslišanje pristajali arsko-radikalne stranke z Mojo Hrvačaninom, osebnim prijateljem kralja Petra, na čelu. Velika je radovednost, kako se bodo radikalni Srbi branili v političnem pogledu, ker ti poslednji ne stoji, kakor znano, na stališču jedinstva Hrvatov in Srbov, ampak menijo, da sta to dva naroda, ki sta bila nekdanj v minulosti en narod. Za njihovo brambo je došlo semkaj deset braniteljev.

Danes je minul ravno en mesec, odkar traja ta proces in je zaslišanih dosedaj 31 toženec od 53.

Predsednik je otvoril razpravo ob 8 1/2 uri in se je nadaljevalo zasliševanje toženca Pavla Matijaševića, ki je v nadaljevanju razprave izjavil, da se sploh ne peča s politiko, da sploh ne pripada nobeni stranki, da je bil a prvega naročen na uradni list vlade „Narodne novine“ in še la pozneje se je naročil tudi na „Srbohrana“. Brata Pri-bičević je spoznal še la v zaporu, a o Nastiću ne ve ničesar. Obtoževalno pričbo Turajlića je bil dal kakor župan zapreti, ker je tamonaj kmetu škruval proti plačevanju gozdne škode. Turajlić je zato pred mnogimi pričbami prišel maslovanje njemu in soobtoženemu občinskemu notarju ter je rekel: „Le počakajte, spravim vaju v ječo!“ To je bilo v času, ko je bilo zapiranje Srbov v četu. Na volilnem shodu v Cerkvenem boku je bilo tudi Hrvatov. Med drugimi tudi katoliški župnik, a nikdo ni čul vsikika: „Živela Srbija!“ — Na vprašanja branitelja dra. Lukinića je odgovoril toženec, da je tudi tekst k polkovnemu maršu 70. pehotnega polka „Srb gre rad v vojake“, in ki zvršuje z besedami: „In če cesar želi, gre Graničar v smrt“ — inkriminiran kakor „veleizdajalec“.

Na to je bil pozvan 32. toženec, 36-

letni trgovec iz Cerkvenega boka Stevo Radovanović. Izjavil je, da ni bilo nikakih tajnih sestankov. O obtoževalni pričbi Turajlića, je rekel, da je ravno on (priča) zasramoval hrvaško zastavo in da je ravno on (toženec) delil med otroke jajca, a katerimi naj bi obmetavali Turajlića, ako bi še enkrat zasramoval hrvaško zastavo. Preiskovalni sodnik Košutić da mu ni na zaslišanju ničesar rekel o Nastiću in „Slov. Jugu“, ampak rekel da je, da se je srbska propaganda v Avstro-Ogrski zapričela tedaj, ko so bili ogrski poslanci stranke 48. leta v Belemgradu in so tam s Srbi iz kraljevstva izmenjavali zastave in sablje. Predsednik ni dovolil, da bi se govorilo o tem. Na nadaljna vprašanja branitelja dra. Lukinića se je izkazalo, da se je toženec sam stavljal preiskovalnemu sodniku Košutiću na zaslišanje. Branitelj dra. Lukinić je vprašal toženca, zakaj je svojedobno napravil ovadbo proti sedanjim obtoževalni pričbi Turajliću? Toženec: „Ker je Turajlić zagrešil protidržavne izjave in žalje na veličanstva.“ — Branitelj dra. Lukinić: „Potemtakem ne bi ga blamel okrajni predstojnik izpustiti na svobodo, ampak izročiti bi ga bil moral državnemu pravdnstvu, kar konstatujem s tem.“ (K obtoženci): „Kako si predstavljate to, da „Slovenski jug“ ne bi bil mogel od kraljevega dvora v Belemgradu dobiti 5000 dinarjev za „revolucijo“, če bi bilo dvoru ležeče na tem, kakor trdi Nastić? — Predsednik: „Gjorgje“ ni mogel več dati nikakega denarja. Vse je izdal za makedonske komiteje.“ — Državni pravdnik Accurti: „Takrat Srbija še ni nujala posojila!“ Branitelj dra. Lukinić: 5000 dinarjev bi bil jaz mogel spraviti skupaj za revolucijo in kakov dvor tudi vsikdar. — Branitelj dra. Budisavljić drž. pravdniku: To je žaljenje prijateljskega viadjarja!! Predsednik je odredil odmor 1 ure. (Veliko gibanje in vrgledavanje).

Po pavzi. — Predsednik je pozval 33. toženca, 56-letnega posestnika iz Dubice, priataša srbske radikalne stranke, Moja Hrvačanina.

Kakor vsi drugi je tožen radi veleizdaje. Kakor obtoževalen moment suma naglasa obtožnica njegovo osebno znanje s kraljem Petrom. Branitelji so: dr. Krasojević, dr. Roknić, dr. Novak in dr. Milivoj Miladinović. Toženec je izjavil, da je umel obtožnico in se ravno zato čuti nekri-voga. Člen je srbsko radikalne stranke. Na vprašanja predsednika je pripovedoval toženec, da se je štirikrat sestel s kraljem Petrom. Prvikrat leta 1875 za časa ustaje, ki sta se je udeležila tudi kralj Peter pod imenom Peter Mkonjić in toženec. Tedaj je toženec dal kralju Petru zaščito in skrivališče v svoji hiši v Dubici skozi cel mesec. Kralj Peter je občeval tam mnogo tudi z avstrijskimi častniki. Pozneje je bil toženec po protekciji svojega brata, ki je še sedaj žurnalist v Belemgradu, prišel v Srbijo in je bil tam v nekem uradu dijurnist. Ko je kralj Peter zasel prestol, se je toženec sestel s tajnikom kralja, ki mu je povedal, da kralj želi govoriti žnjim. Tako je prišel do kralja in govorila sta o spominih iz leta 1875. To je bilo v drugi. V tretji je prišel k njemu, ko mu je prinesel v dar neko puško, s katero so se borili age proti kralju in njegove-mu dedu. V četrti je prinesel kralju en izvod „Spominov na bosansko ustajo v letu 1875“, ki jo je sestavil toženec. Prestolonasled-nika Gjorgje je videl samo enkrat, ko mu je donesel neki „Oklic na narod“ iz leta 1875. Ta oklic je sestavil kralj, in ki ga je kralj pred mnogimi leti pisal umrlemu bratu toženčevemu. S srbskimi diplomatičnimi in poli-tičnimi krogi ni imel toženec nikakih zvez. Predsednik: „Ali vam kralj ni dal nikdar denarja?“ Toženec (odločno): „Ne, nikdar!“ Nadaljeval je rekel toženec, da je kralj Peter sicer res enkrat dal 100 frankov za srbsko avtonomno šolo v Dubici. Priredili so bili zabavo v prilog tej šoli. Nekaj povabil je poslal toženec svojemu bratu v Belemgradu in tako je prišlo eno povabilo tudi v roke kralja Petra, ki je je kvitiral s 100 franki. Ni pa res, da bi bil kralj to šolo stalno in redno podpiral.

Prihodnja razprava v ponedeljek ob 8. in pol uri.

ZAGREB 5. Danes je nadaljevalo zasli-ševanje Mijo Hrvačanina. Prečitana so bila pri njem zaslišena pisma, iz katerih je jasno razvidno, da je obtoženec srbski politiški agent in zaupnik beligradskega dvora, od kjer je dobival tudi denar. Potem je bil predveden obtoženec Demeter Hrvačanin. (Seveda je ta brzobjavka ravno toliko resnična, kakor vsa „veleizdaja“. Op. ur.)

Prihodnost Bosne in Hercegovine.

Zagrebski „Pokret“ je dobil od dobro informirane strani sledeče podrobnosti glede prihodnosti Bosne in Hercegovine. Ker se vprašanje pripadnosti Bosne in Hercegovine mora rešiti, a niti Avstrija, niti Ogrska ne želita konflikta radi te pripadnosti teh dežel, se pečajo v odgovornih krogih z mislijo, da bi Bosno in Hercegovino razdelili med Avstrijo in Ogrsko na ta način, da bi pri-klopila en del obeh dežel k Dal-

Vodje so jih navduševali z besedami: Jasas'n padišahun, na kar so oni od-govarjali mrko in fanatiški:

Jasas'n padišahun.

A čim so se pripravili za odhod, so vodje zopet zaklicali:

Padišahinu čok jaša!

Padišahinu čok jaša, je odmevalo isto-tako mrko in istotako fanatiški nazaj.

Husejn-beg se ni dosti prevaril v svojem računu. Da očuvajo padišaha se je zbralo blizo štirideso mož pod njegovim poveljstvom.

Vendar mladoturki niso pridobili na mojo stran le Husejn-bega, kateri je bil vsekako najodličnejši albanski velikaš: pridobili so za svoje ideje tudi Hasan-bega, Kadri-bega, Ma-harem-bega in še mnogo drugih. Vsi ti so spravili na noge preko dvajset tisoč oboro-ženih mož, ter stopali žnjimi proti Bitolju. Ti odličnjaki so se sestali pod vodstvom Husejn-bega ter brzobjavili v Carigrad:

Padišah! Mi zahtevamo ustavo! Boriti se bočemo za isto, dokler ne poginemo vsi. Za nami stoji dvajset tisoč mož. Drugih dvaj-set tisoč jih še pride. Ako ne ugodiš naši zahtevi pridemo s svojimi ljudmi v Stambul, da te pozdravimo v trojem Serajlu Ildiz-kiosku.

(Dalje.)

maciji, a drugi del k Hrvatski. Zato da ne govorimo samo državnopravni, ampak tudi narodni oziri, ker se hoče na tak način preprečiti, da bi imel srbski element v eni celi pokrajini večino. — Radi tega se bo pri razdelitvi postopalo tako, da bodo Srbi povsodi v manjšini napram Hrvatim.

To je zopet ena tistih starih: Razdeljui in vladaj!

Koliko časa mislijo naši državniki, da bodo še vekli naprej s tem neurečnim geslom?

Trgovinska pogodba s Srbijo.

S Srbijo se nahajamo sedaj glede trgovine v brezposlednem stanju. Mesto vojne puškami in topovi imamo carinsko vojno. Posledice zaprte meje morajo nositi pred vsem nižji sloji ljudstva, v prvi vrsti delavci. Že trgovinska pogodba, ki je bila v veljavi do 1. t. m., je bila prirojena tako, kakor je to odgovarjalo velikim posestnikom. Z našega stališča, z ozirom na gospodarske razmere našega naroda, potegovati se je za kolikor možno olajšanje uvažanja srbske živine in srbskega žita. Da bi tako uvažanje delovalo na znižanje cen, je gotovo. A za nas bi te znižane cene značile večji dobiček, nego izgubo. Mi smo res po večini kmetijski narod. Vendar so v nas kmetje večinoma mali posestniki, ki pridelujejo komaj toliko, kolikor potrebujejo za svoje potrebe, a le jako malo je onih, ki zamorejo prodajati. Osebito velja to glede živine. Koliko je pri nas kmetov, ki zamorejo prodati vsako leto po par volov? A recimo, koliko je kmetov, ki zamorejo prodati vsako leto tudi le eno samo kravo lastne prireje?

Ne tajimo, da ne bi naši kmetje gonili svojega voliča ali kravice na sajenj, ali to dela navadno le v sili — bodi, da najajo potrebuje denarja, bodi da mu primanjkuje krme. Ali čez par mesecev kupuje zopet ker brez živine je poljedelstvo nemogoče.

Neši srednji posestniki zamorejo prodati komaj po kako tele lastne prireje! A kaj je pomagano malemu posestniku, če je dobil za tele, ali kravico par kron več, ko pa mora vse leto vse življenske potrebe dražje plačevati? A vzemimo tudi one, ki lahko prodajajo vsako leto po par volov: ali bodo propadli, v slučaju, da so jih prodali za nekaj kron ceneje, ali jih to reši, če dobe nekoliko kron več? Osebito ob specijelnih naših primorskih razmerah moremo reči, da je naš narod po veliki večini bolj konsument, nego producent.

Koristi od visoke carine na srbsko živino bi imeli skoro edino le bogati ogrski magnati in avstrijski veleposestniki, maj tem ko bi morali trpeti naši mali posestniki, delavci in obrtniki.

Mi moramo biti torej za čim olajšan uvoz, za čim nižjo carino na srbsko živino ne le z narodnega, ampak tudi se stališča gospodarskih interesov našega ljudstva.

Industrijalci zahtevajo sklenitev trgovinskih pogodb.

Stalni odesk treh centralnih industrijskih zvez se je pečal minolo soboto z vprašanjem trgovinskih pogodb, ter izrazil željo, naj vlada čimprej uredi tarifne pogodbe z balkanskimi državami, ker se je politični položaj razjasnil. Izrazil je ob enem nadejo, da bo vlada definitivne pogodbe čimprej sklenila, ter isto predložila v ustavno odobritev.

Avstrija pod kuratelo Nemčije.

„Echo de Paris“ poroča, da se dela v merodajnih krogih za zvezo med Turčijo in Avstrijo in sicer pod varstvom Nemčije. — Dovedaj nam je bilo znano, da so v Afriki in Aziji nekatere države pod varstvom kake evropske velesile. V Evropi pa take vrste varstva dosedaj nismo poznali. Prva pride torej pod vsrško kuratelo naša starodavna Avstrija. Ako pojde tako naprej, mora postati Avstrija v doglednem času navadna nemška provincija. Na tem se imamo zahvaliti baronu Aehrenthalu, ki je prišel v navskrižje z vsem božjim svetom. Na vsak način moramo biti pripravljeni na nove, težke čase, ki se približujejo avstrijskim Slovanom. A tolaži naj nas tista znana: Svaka sila do vremena!

Vojna ali mir?

Listu „Pokret“ so došle iz vojaških krogov v Sarajevu in Zagrebu nastopne informacije: Mi vojaki bi bili želeli rešitve tega vprašanja z orožjem. Ne morda iz vojevične strasti, ampak le zato, ker smo prepričani, da končno rešitev more vendar le priti — vojna. Srbija ne more in ne bo mirovala in najdalje v 2 do 3 letih se ne bo moglo izogniti vojni. O tem smo prepričani vsi in radi tega bomo še dolgo živeli v razburjenju. Ta mir, ki se akleno sedaj, ni trajen mir in ne končna rešitev.

Razgovor z Milovanovićem.

Beligradski dopisnik „Obzora“ je imel razgovor z dr. Milovanovićem, srbskim ministrom za unanjo stvar. Med drugim sta govorila tudi o „veleizdajniškem“ procesu v Zagrebu. Srbski minister je rekel: Jaz sem poznal barona Raucha izza časa opozicije proti grafu Khuenu Hedervaryju in iz njegovih poznejših izjav, ki jih je podal v hr-

vatskem saboru in zagrebških listih; zato nisem umel vedenja hrvatske srbske koalicije proti njemu povodom njegovega imenovanja. Ali njegovo postopanje proti Srbom v Hrvatski me je presenetilo. Hrvatski Srbi so bili vedno dobri patrijotje in so dovoljkrat že s krvjo in življenjem dokazali svojo ljubezen in zvestobo do kralja in monarhije, in sicer to ne le v Hrvatski, ampak tudi v Bosni, Hercegovini, Dalmaciji, na Ogrskem — z eno besedo: povsodi, kjer žive in so živeli. Več vam ne morem reči z ozirom na svoj službeni položaj. Prepričan pa sem, da bo sodišče, ki ima ta proces v rokah, sodilo po vesti in zskonu. La še jedno: Dajam vam častno besedo, da ni srbska vlada nikdar in tudi ne z najmanj, kakoršno-sibodi pomočjo podpirala kake srbske propagande v Hrvatski. Simpatije do Srbov v Hrvatski gojimo seveda, kakor jih gojimo tudi do Hrvatov in vseh Slovanov sploh — to je pa tudi vse.

DOGODKI NA BALKANU.

Srbijski časopisi o miru.

Beligradski „Trgovinski glasnik“ prinaša članek, v katerem pravi, da so evropske velesile osramotile srbski narod in ga ponižale. Srbi so bili pripravljeni obračunati z Avstrijo, ne morejo se pa vojskovati proti celemu svetu. A srbski narod ne pozabi sramote, ki mu je bila prizidjana. Prišel bo dan obračuna, in takrat bo strašna krv. Evropa naj si zapomni: sejala je veter, žela bo vihar!

TURČIJA.

CARIGRAD 5. Tajna seja zbornice je bila zelo voharna. Mnogi poslanci so zahtevali, naj se debata odgodi na jutri. Kabinet je pa stavil zaupno vprašanje in zahteval, da se debata zaključi in da se glasuje še noč. Zbornica je v to privolila, vendar se zatrzuje, da je pritiskanje kabineta napravilo slab utis.

CARIGRAD 5. Minister za unanjo stvari Rifaat paša je bil s 281 mladoturškimi glasovi izvoljen postane v Carigradu. Kandidat liberalne unije Ali Kemal, glavni urednik „İkdam“ je dobil 191 glasov.

Notranje reforme v Turčiji.

CARIGRAD 5. Zbornica je dovolila interpelacijo s katero se vprašuje velikega vezirja, zakaj se odlašja z notranjimi reformami na reorganizacijo uprave.

Bosansko vprašanje v turškem parlamentu.

CARIGRAD 5. Na predlog 45 poslancev je zbornica sklenila enoglasno razpravljanje o bosanskem vprašanju v tajni seji. — Predsednik je dal sprazniti galerijo in ložo častniških poročevalcev.

Delitev občin v Istri.

Odkar je prišlo v Istri do kompromisa med Italijani in Slovani, tako, da prvi nimajo več sami v rokah sukno in škarje, se pečajo gospodje v deželnem odboru v Poreču napretnoma z idejo, kako bi si zagotovili za dogledno dobo saj gospodarstvo v večini istrskih občin. Pred štiridesetimi leti so bili Italijani razdelili vso deželo v velike občine. Računali so, da bodo z inteligenco in bogatstvi v svojih gozdi in gozdecih nadvladovali nevedno slovansko prebivalstvo v deželi. A zgodilo se je istrskim Italijanom tako, kakor požrešnežu, ki ima velik tek, pa je toliko časa, da si pokvari želodec. Istrski Italijani so si s svojo ureditvijo občin, kakor so isto izvedli pred štiridesetimi leti, temeljito pokvarili želodec. Niso mogli toliko prebaviti, kolikor so hoteli jesti.

Italijanski — ali po večini italijanski — mestici Pizia in Buzet imata danes hrvatska župana. Po vogalih teh „italijanskih“ mestec so nabiti slovanski razglasi. To boli in peče gospode Italijane. Ali oni vidijo, da se jim tudi drugod približuje črni petek. Opertalj, Labinci, Plominj, Motovun, Brijuni, Poreč, Milje itd. Se nekaj desetletij, in genij italijanstva bo plakal nad tistimi še drugimi „italijanskimi“ mesteci Istre, ker bo videl tisočletno italijansko gospodarstvo v — razvalinah.

Radi tega so začeli premišljevat, kako bi se dalo za italijanstvo rešiti vsaj ono, kar se ni izgubljeno. Hočejo izvesti novo delitev občin. A po našem, kakor postopajo pri tem, bi se dalo sklepati, da istrski Italijani še vedno niso povsem izgubili spetita po Slovanih. Hoteli bi izvesti novo delitev občin tako, da bi bilo vsaki italijanski občini priključena znatna slovanska manjšina. Da na tako delitev Slovani ne privole nikdar — to je jasno. Pripravljeni smo podati Italijanom roko v spravo in pripravljene smo složno delovati z njimi za blagor dežele. Ali goljufati se od Italijanov ne bomo več puščali. Ako hočejo izvesti delitev istrskih občin, pripravljene smo stopiti z njimi v dogovor na tej podlagi, da se v vsej deželi oddele kmetijske občine od mest. Ako pa mialijo Italijani kako drugače, bodi jim povedano že danes, da je ves njihov trud le brezplodno Sivovo delo.

Dnevne vesti.

Gg. odborniki polit. društva „Edinost“ se uljudno vabijo, da se udeležijo današnje redne odborove seje ob 7^{1/2} zvečer v pisarni dr. Gregorina in dr. Slavika. Predsedništvo.

Bliza se že zadnji teden za reklamacije in med tem so še Velikonočni prazniki vmes! Torej je skrajni čas, da se vsakdo prepriča, je-li vpisan v volilni imenik, oziroma, da se prijavi in poskrbi za reklamacijsko postopanje.

V zadnjih par dnevih ne bo možno vsem vatečih, ker se delo kopiči in vse reklamacijsko postopanje ni tako navadno.

Opozarjamo torej vnaprej, da se nujno potrdi vsakdo v lokale, kjer so volilni imeniki razpostavljeni, ter v slučaju, da ne najde svojega imena pravilno vpisanega, tudi takoj potrdi v naš Orednji reklamacijski urad, via Lavatoio 1, kjer dobi potrebna pojasnila za brezplačno reklamacijo vsaki dan dan od 10. do 1. ure pop. ter od 5. do 8. ure zvečer.

Volilni imeniki so na razpolago za I. mestni okraj v gostilni Pasiča na Rivi Pascatori od 6. ure zvečer naprej.

Za II. mestni okraj v društvu „Jadrani“ v ulici S. Sebastiano 7, III. nadstropje o popoldanskih urah.

Za III. mestni okraj via Lavatoio 1.

Za IV. okraj v „Trž. podpornem in bralnom društvu“, via Stadion 19.

Za V. okraj v gostilni „Al Canietore“, via Petronio 2.

Za VI. okraj v gostilni „Konsumnega društva“ pri Sr. Jakobu.

Za okolič: v vseh glavnih gostilnah konsumnih in gospodarskih društev in sicer v Barkovljah, Rojani, Rocolu, Sr. Ivanu, Proseku, Opčinah, na Bazovici in Škedinju.

Rojaki, ne zamujajte dragega časa!

Pogreb pokojnega Josipa Miklavca. Jos. brat velepoznanega narodnega prvaka in predsednika vrlga pevskega društva „Slava“ iz Sr. Marije M. spodnje, se je vršil minolo nedeljo popoldne uprav na slovesen način.

V velikih in krasnih gostilniških prostorih, ki so bili last pokojnika, se je nabrala zlic neznočno slabemu vremenu, naravnost ogromna množica demažinov obojega spola. Meščanov pa ni bilo, ker je bilo akoraj nemogoče premagati grozno burjo, ki je razsajala. Le petorica junakov si je upala prekorati Sr. Jakopski hrib.

Pred hišo žalosti se je postavilo pevsko društvo „Slava“ in zapelo pod vodstvom perovodje g. Pižona pretresljivo: „Blagor mu“. Ko so položili krsto na voz novega pogrebnege zavoda — ki je najdotojneje priredilo pogreb — smo se uvrstili in šli v nepregledni vrsti, mimo rimokat. pokopališča proti Škedinju. Sprevedil je vodil gosp. župnik Macarol osebo. Na red je pazil redar-nadž. Martelanc s podrajenim moštvom. Ko je g. župnik dovršil v škedenjski cerkvi obredno molitve, je „Slava“ zapela „Molitve“ in ob grobu na škedenjskem pokopališču — v grozni burji „Nad zvezdami“. Tako smo častno spremlili k večnemu počitku moža-narodnjaka, ki ni nikdar v življenju pozabil, da je sin slovanske matere in člen naroda našega. Sorodnikom naše iskreno sožalje, pokojniku: Večnaja pamjat!

Še ene besedo našim dekletom. — Ni prvikat, da se pečamo na tem mestu z našimi dekleti. Ker pa imamo dokazov, da naša avarila ostajajo še vedno premalo uvaževana, hočemo še enkrat spregovoriti na ta naslov. V listih in posebno se v „Piccolu“ je čitati dan na dan ponudeb raznih „ženinov“, ki iščejo ljubice, in „nevest“, ki iščejo ljubčkov. Človeku, ki ne pozna zlobe, se vidi tako „ponudbe“ povsem naravne, med tem, ko tiči v 99 odstotkih teh ženitovanjskih ponudeb — le zvičaja, ali pa nedana šala. Dekleta pišejo in pošiljajo slike, ki v največ slučajih služijo le za neumno zabavo onim, ki so za oglave v listih — po nepotrebnem trošili težko prislužene kronice! Opozarjamo torej našo mladino, naj ne hodi na limanice tem šalivcem, a ako že hoče poskusiti (sicer zelo domoljivo) srečo, naj vsaj ne pošilja slik in naj ne daja naslovov — dokler ne ve, s kom ima opraviti!

Zakoni, do katerih prihaja potom oglasov, so gotovo bele vrane, a še ti, ako jih je sploh kaj, so redkokdaj posebno uzorni.

— Pozor torej! In ne dajte se zasmeševati po nepotrebnem! To vam sporoča nekdo, ki pozna precej dobro to — neumne šale.

V. Sokolski družabni večer. V znamenju pristrčne zabave in duševnega užitka se je vršil sobotni družabni večer našega Sokola! Vlic skrajno neugodnemu vremenu je prihitelo na ta večer mnogo našega občinstva in prijateljev „Sokola“, tako, da je bila polna velika dvorana „Narodnega doma“. In vsem tem se je poznalo na obrazih in na razpoloženju, da so to zabave res nekaj najprijetnejšega, nekaj nepričelnega, rekli bi: neka posebnost družabnega življenja v našem mestu.

Program je bil izvrstno izbran, a še izvrstneje izvajan, tako, da so bile vse točke ena sama krasna humoristična slika.

Na odru se je, burno pozdravljena od vseh, ponovno pojavila naša vrla slavica in aubretka gospa Štularjeva, ki jej je bil od strani „Sokola“ podarjen krasen šopek svežih cvetic.

Po dolgem preledku smo zopet slišali našega izvrstnega solista, gospoda Prunka, ki je svojim čistim, simpatičnim in močnim glasom zapel lep solospjev, za kar je žel bilo pohvalo.

Gospod Delak je „spovednika“ v prizoru „In drugega nič — ?!“ izvrstno pogodil in je precizno izvel svojo vlogo. Ta prizor je občinstva tako ugajal, da sta ga morala in in

gospa Štularjeva ponoviti. Vse tri — gospo Štularjevo, gospoda Prunka in Delaka — je kaj spretno spremljal na klavirju vrl in delaven akademik, gospod M. Čok.

Kaj naj pa rečemo o priljubljenem sokolskem pevskem zboru pod vodstvom neutrudljivega našega Mahkote? — Kakor vedno, zapel nam je tudi v soboto par krasnih pesmic in sicer tako, kakor pač ti naši slavci peti znajo. Posebno pa je vse elektrizirala res krasna narodna pesmica, ki so jo dali takorekoč „po vrhu“ in jo res peli tako, kakor se naša narodna pesmica peti mora, namreč: z občutkom! Ploskanju ni bilo ne konca ne kraja, dokler se pevcu niso zopet pokazali na odru in pesmico ponovili.

Gospodu Mahkoti moramo biti res hvaležni, da je prišel uvajati na naš oder krasno narodno pesem, ki je tako dostopna in v dobiva globokega odmeva vprav tam v globini duše in srca!

Naj bi ga v tem pogledu posnemala razna naša pevška društva, ki le prerada sezajo po težkih umetniških pesmih.

Pohvaliti nam je tudi orkester pešpolka 97, ki je pod vodstvom g. Zitte izvrstno in neumorno igral večino skladbe naših slovanskih umetnikov.

S tem večerom je v tej sezoni zaključena vrsta „Sokolovih“ zabavnih prireditelj in priznati moramo, da v našem „Sokolu“, bodisi v telovadnici (o čemer bo govora o drugi priliki), bodisi na zabavnem in družabnem polju, ni bilo še nikdar toliko življenja, kakor v tekočem letu.

V našem „Sokolu“ je zavel nov svež duh, katerega vsepehe smo v družabnem pogledu že videli in se jim divili, a vsepehe v telovadbi bomo mogli videti in soditi tekom poletja na veliki sokolski slavnosti.

Naša resnična želja je, da bi ta sveži duh nadaljeval v naših sokolskih vrstah, jih svežil in vspodbujal k nadaljnjemu delovanju v korist vzvišene sokolske ideje in naše narodne stvari ob sinji Adriji.

In da vsepehi ne izostanejo, za to nam priča veselični odesk našega „Sokola“, ki je res lahko ponosen na krasne vsepehe minule sezi. A poleg vsepehov si je pridobil naše simpatije in hvaležnost nas vseh za neumorno delovanje!

Föderansperga predložilo sodišče v najvišje pomiloščenje. V tajnem posvetovanju, ki je imel sodni dvor, sodelovanjem državnega pravdnika takoj po razpravi, je bilo sklenjeno, da se predloži Föderansperga najvišji milosti. Ako bo ta predlog vsprejet, se bo smrtna kazen spremenila v doamrtno ječo ali pa v dvajset let teške ječe. Föderansperg se nadeja, da se mu spremeni kazen v 20letno ječo, ter je izrazil željo, da bi smel v tem slučaju dovršiti svojo kazen v mariborski stanični ječi. Kder se podvrže taki ječi (bivanje v samotni celici), temu se zoiža prisojena kazen za eno tretjino ozirom na to, da je ta zistem samotne ječe znatno poojatenje navadne teže ječe. Obtoženec, ki je osamljen v celici ter ne sme priti v dotiko z nikomur, niti s žujaji; celo hrana se mu podelja skozi okence, ude-laso v vratih. Le ravnatelj ječe ga obiskuje za nekoliko trenutkov vsake tri dni; istotako ga obiskuje zdravnik vsake tri dni in enkrat na teden jetniški duhovnik. Tako osamljeni jetnik mora neprenehoma molčati. Eno uro na dan mu je dovoljeno se sprehajati in telovaditi. Zjutraj, ko ima ustati, se privzdigne postelja, ki je pritrdjena k zidu, ter se je jetnik ne more posluževati tekom dneva. Ako je jetnik zmogel za kako rokodelstvo, sme izvrševati dela, ki mu jih uprava ječe poveri. Mariborska ječa je zgrajena v novejšem času ter je najbolj moderna od vseh v Avstriji.

O Föderanspergu se čuje, da se je po razsodbi vso noč jokaj ter da je vso noč besnel. V nedeljo je ostal v postelji. Nadzorujejo ga strogo. V nedeljo ga je obiskal njegov branitelj, odvetnik Petronio, ki se je z njim dolgo razgovarjal. Potem obisku je Föderansperg bil mirnejši.

V večerjajni številki od nas objavljeni komentar k razsodbi, izrečni proti Föderanspergu, nismo mogli priobčiti v današnji številki, ker nam je radi drugega gradiva zmanjkalo prostora. Ta komentar, ki nam je prišel iz pravniškega peresa, in ki na interesanten način razlaga misel porotniškega pravoreka, priobčimo v jutrajnji številki.

C. kr. vojna mornarica. Glasom brazojnega poročila, je vojna ladija „Leopard“ dne 1. t. m. priplula v Aden, kjer ostane malo časa. Na ladiji vse zdravo.

Nabiralniki družbe sv. Cirila in Metodija v upravi tržaške podružnice so sedaj tudi v teh lokalih: „Pri Francu“ via Gappa, „Pri Kosiču“ na Belvederu, „Pri Babniku“ via Piccolomini. V sateu je bilo dohodka od desetih nabiralnikov 37 K 78 v.; dva sta bila prazna. Naj se to ne zgodi več!

„Organizacija slov. trg. potnikov“. Pripravljalni odbor opozarja še enkrat svoje kolege na to velepomembno društvo. Ako kateri gospodov potnikov ni dobil prijavnice, ker se ga je nehote pregledalo, je naprošen, naj še pred velik. prazniki prijavi svoj pristop. Dan in kraj kjer se bo vršilo „ustanovno obč. zborovanje“, prijavi mo pravočasno.

Pripravljalni odbor.

Ljudske knjižnice v tržaški okolici. — Kakor znano je skad. fer. društvo „Balkan“ ustanovilo v tržaški okolici že pet ljudskih knjižnic. Da so bile te knjižnice potrebne, dokazuje število izposojenih knjig in množica

Nitatelj. Vendar je vse premalo, kar se je doslej v Trstu storilo v pospeševanje ljudske prosvete. Muralateri načrt bi lahko izvršili, ako bi imeli za to potrebnih sredstev. — V kratkem, menda že 25. t. m. odpravi podpisano društvo svojo šeststo ljudsko knjižnico in sicer v Lonjerju. Knjige, ki so na razpolago bodo zadostovale le za prvi čas. Pozneje bo treba to knjižnico spopolniti z novimi knjigami, ker je splošno znano, da naše ljudstvo rado in veliko čita. Zato se podpisano društvo obrača tem potom do vseh onih požrtvovalnih Slovencev, ki jim je mar za izobrazbo našega ljudstva, z ugodno prošnjo naj nam blagovolijo doposlati kako knjigo ali denarni znesek in tako pripomorejo k uresničenju naših načrtov.

Saj je akademično fer, društvo „Balkan“ edino društvo na tržaškem ozemlju, ki ima plemeniti namen, da širi prosveto med našim ljudstvom s pomočjo ljudskih knjižnic, posnemajoč velike kulturne narode, pri katerih ima vsaka večja vas svojo ljudsko knjižnico. To hočemo polagoma doseči tudi pri nas Slovencih; zato upamo, da naša prošnja ne bo brez uspeha.

Slov. akad. fer. dr. „Balkan“
Trst (Slav. Čitalnica)

Dražba na državnem kolodvoru. Dne 19. meslega travna t. l. od 9. ure naprej bo v skladišču državnega kolodvora v Trstu (osupno marzijo) javna dražba različnega, ne odvrtega blaga.

Kupci se s tem vabijo k tej dražbi. Natančnejša pojasnila daje skladiščni uradnik istotam med uradnimi urami.

Tržaška mala kronika.

Vihar burja. Povrat v zimo, ki nastopa — kakor kaže izkušnost — okoli časa ekvinoxija, je letos nastopil z izredno strogostjo. Tako burje in takega mraza ob tem času ne pamti nihče. Včeraj je sila burje, ki je znašala v nedeljo 100 km, nekoliko manjša; pač pa je zvečer in po noči zopet narasla.

Termometer je imel minimalno temperaturo + 1,3°. Najhuje je vihar razgrajal na morju. Obrežni parniki so morali ustaviti plovbo. V nedeljo je Lloydov parnik „Thebe“ razbil iz Benetk do Trsta nič manj ko 20 ur in se je moral kakor drugi parniki zadržati v predmestu. O sili nevihte naj priča dejstvo, da je bil pomol Sania v svoji celi širini 76 metrov poplavljen od zaganjajočih se valov. Delo pilotov je bilo v nedeljo včeraj jako naporno, ker je bila stalna nevarnost za ladje, privezne ob nabrežju. O večjih nevarnostih na morju ni dosedaj še nič znano.

Pač se je po mestu prigodilo včeraj zopet več nezgod. Burja je v javnem vrtu na Lipakem trgu izrula debelo drevo. Deblo je padlo na konja javne kočije in ga ranilo.

Rop? Delavec Anton Vičič iz Bistrice, stanujoč v Vrdeli št. 461, je policiji naznanil včeraj sledeče:

Ob 7.30 zvečer, ko se je vračal domov in je prišel do vogala ul. Commerciale in Belvedere, ga je bil napadel dminar Fran Cuccagna iz Komna, stanujoč v ulici Bacchi 17 in mu prezeval hladni žep, v katerem je imel znesek 20 K. Ker se je hotel zoperstaviti, ga je napadalec ranil na lice.

Na podlagi te ovadbe je bil Cuccagna aretiran, ki pa je rop odločno zanikal in je rekel, da je bil z Vičičem v gostilni, kjer ni ta hotel plačati svoj delež na pijači; zato da mu je na cesti prisodil klofuto. Cuccagna je bil za vsako eventualiteto predan deželnemu sodišču.

Izseljenci na pavratku. Iz Buenos Aires je včeraj priplul parnik Austro-Americane „Francesca“ po 30-dnevni vožnji. Prišlo je z njim 81 izseljenec na povratku in 9 pasažirjev.

Huda nezgoda. — Gospica Ana Ballico, stara 18 let, stanujoča v ulici Procureria št. 6 je včeraj opravljala domača dela pri ognjišču. Kar nenkrat se je okrajek nad ognjiščem zvalil nad njo. Dobila je več ran na licu. Zdravila jo je „Igen“.

Ranitev. Med hlevanjem Dominikom Bressot iz Vidna in kočijašem Petrom Peršičem je včeraj nastal prepir. Bressot je z velikim ključem udaril svojega nasprotnika na glavi in ga precej težko ranil, radi česar je bil aretiran.

Proti ljubimcu hčerke. Marij Devetak, 22-letni tesar, je že dve leti ljubimkovski s Karlo Auber, hčerko kovača Andreja, stanujočega v ulici Madonna 40. Obe nikakor ni bil naklonjen tej zvezi in je večkrat za to kregal svojo hčerko. Predvčerajšnjem zvečer je Auberjeva imela sestanek s svojim ljubimcem v veži hiše, kjer stanoje, ko se je nenkrat prikazal oče. Med obema moškima je nastal prepir; stari Auber je hitel v svoje stanovanje, vzelo dolg nož in planil proti Devetaku. Ko je Devetak to videl, jo je ueno pobrisal, stari pa za njim, dokler ni redar storil konec temu zasledovanju s tem, da je starega aretiral in pozval na policijo.

In zopet regnikolo! Josip Cacciali, 45-letni težak iz Ankone, ki je bil pred časom uslužben pri branjevalci Luciji Gerzon, je bil včeraj aretiran, ker je prejšnji gospodinji večkrat žugal, da jo ubije.

Koledar in vreme. Danes Sikst pap. (Vel. tork). Jutri: Herman ap. (Vel. sreds). — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 9,0 Cels. Vreme včeraj: jasno, silna burja.

Vremenska napoved za Primorako: Semterja oblačno. Burja. Hladni vetrovi.

Tržaška gledališča.

POLITEAMA ROSSETTI. — Včeraj je ensemble dunajskega dvornega gledališča prišel svoje kratko gostovanje. Igralo se je Wildenbruehovo dramo „Die Rabensteiner“; v kateri sta imela glavni vloge znana umetnika g. a. Weldelsky in Frank, poleg njih tudi Tressler. Drama je skozi in skozi romantična in pa brez močnih efektov. Danes komedija „Ljubezen čuje“ (Die Liebe wacht).

VERDI. — Danes popularna predstava Strausove muzikalne drame „Salome“. Jutri zadajdi „Salome“ v čast in slovo slavne umetnice Gemme Bellincioni.

FENICE. Danes zvečer ob 8. uri predstavlja predstava cirkuza Basini.

EDEN. Sedanjí vspeh čim bolj ugaša občinstvo. Nocoj tadi predstava.

Društvene vesti.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico opozarja vnoči, da se vrši zaupni sestanek učiteljev članov danes (torek) 6. t. m. ob 5. uri popoldne v gorenji sobi restavracije „Balkan“.

„Divji lovec“. Kakor že objavljeno uprizeri St. Jakobška Čitalnica to krasno nstr. igro s petjem v 4 dejanjih na velikonočni ponedeljek v dvorani „Nar. doma“ pri Sv. Ivanu. Da si se je ta krasna igra uprizerila pri nas že večkrat, vendar upamo, da radi krasnih prizorov in zdravega humora privabi na velikonočni ponedeljek obilo občinstva. Po predstavi se bo vršil ples. — K predstavi in plesu bo sviral popolni društveni orkester.

„Čitalnica“ pri Sv. Jakobu vabi uljudno vse svoje p. n. igralce, pevce in pevce k glavni vaji za „Divji lovec“ ki se bo vršila danes ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih.

Nar. delav. organizacija

Sestanek težakov se bo vršil danes zvečer ob 7. uri v prostorih N. D. O. radi neke važne zadeve.

Shod voznikov se bo vršil v sredo ob 8. uri zvečer v prostorih g. Andreja Grgiča v Bazovici.

Darovi.

Za spomenik pok. H. Ražem so poslane dve hvaležni učenki iz Divače-Ležec svojemu nepozabnemu učitelju petja kron K 4. Denar brani uprava.

Za veliki Ciril-Metodov ples združene slovanske mladine doposlali so: gosp. Jakob Bambič trgovec v Trstu K 4, Ivan Gorup glavni zastopnik „Pave Češke banke“ K 10, Fran Polić lastnik Tiskarne Dolenc v Trstu K 4, Miroslav Pretner voditelj c. k. priv. v Trstu K 2, Anton Schein lastnik Restavracije na južnem kolodvoru v Trstu K 6. V zadnji objavi čitaj G. Spechar K 4, mesto K 3, kakor je bilo pomotoma natisnjeno.

Vrhm rodoljubnim darovateljem iskrena hvála. Nadaljne prispevke prosi se dopošiljati na ug. „Jadransko banko“ v Trstu ali na g. Vladko Ternovec t. č. blagajnik Trst Fontana 4.

Književnost in umetnost

Vsebinska „Dom in Sveta“ za mesec april. Zs Adrijno. Spisala Lea Fatur. Na velikonočni ponedeljek. Zložil Vekoslav Ramec. Slepac v mraču. Zl. V. Ramec. Dragocena amfora. Zapisal Tonej Jelenič. Miran in Minka. Spisal Ivo Čevnik. Na posavju. Zložil Tonej Jelenič. Pesem kessaja. Zl. dr. Leop. Lé-nard. Želja. Zlož. Tonej Jelenič. Črtica o rimski in grški tehigrafiji. Napisal Rudolf Binter. Noč. Zložil Tonej Jelenič. Življenje. Zlož. Tonej Jelenič. Pomlad. Zložil dr. L. Lé-nard. Na slovanski zemlji. Spisal dr. L. Lé-nard. Serenada. Zložil dr. René Renkin. Dhtenje. Zlož. ar. René Renkin. Književnost. To in ono. Slike.

Vsebinska „Slovana“ za mesec april. Dr. René Renkin: Odmevi. Jos. Kostanjevec: Preporoč. Dr. R. Renkin: Ciganska pesem. Milan Pegelj: Povest žurnalistov. Vladimír Levatik: Mušketir. Dr. Karel Hinterlechner (Dma): Iz Genealogije. A. Askerc: Basni in Parabole. Dr. Ivo Šorli: Pešnikov gospod in njegova hiša. Ivan Lah: Pesnik J. S. Machar.

Lekarnika

Išče občina Nabrežina, kateri je več slovenskega ali hrvaškega jezika in bi bil zadovoljen ustanoviti tukaj javno lekarno. Ponudniki naj se pisмено oglasijo

pri županstvu v Nabrežini

Svarilo!

Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahtevajte pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček „cikorije“, temveč določeno znamko:

„Franck“

da imate zagotovilo za vedno jednako in najboljšo kakovost. — Pazite pri tem na te varstvene znamke in podpis, kajti naše zamotanje se v enakih barvah, papirju in z podobnim natisom ponareja.

Henrik Franck & sinovi

Variety, znamka. Variety, znamka. Variety, znamka.

NOVI DOHODI. V dobroznani prodajalnici oblek

Alla città di Trieste, Trst ul. G. Carducci 40 (prej Torrente)

Velika izbira moških oblek od K 14 do 44, deških od K 9 do 28. — Obleke za otroke od 3 do 10 let od K 2 do 16. Zaloga tu- in inozemskega blaga za obleko po meri, ki se izvršujejo v lastni delalnici. Specijaliteta hlače, jop in sraj za delavce, po neverjetno nizkih cenah.

„Alla città di Trieste“ Trst, ul. G. Carducci 40 (prej Torrente)

Pince in presenci

Specijaliteta presencev iz praženih mandeljev v pekarni in slaščičarni

Vekoslav Šircelj

ulica Solitario št. 8 (vogal ulice S. Maurizio)

= novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.

Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402

Zaloga opravo ulica Massimo D'Azeglio št. 18

Prireja pogrebe od najpreostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrtlice, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence iz umetnih cvetic, kovine, porcelana in perli.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se ni bati konkurence.

Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo

HENRIK STIBELJ in drugi.

Arturo Petruzzi pok. Ant.

kovač-mehanik za stroje in motorje

Tovarna štedilnih peči (SPARHERD)

TRST, ulica Pondares 10. Telefon 971.

Jako ugodna prilika!

Felelementaroi katastrofi nebe tovarne imam na prodaj celo zalogo krasnih, težkih flanelastih odelj, najnovejšega uzora, s silo obitih, s popolnoma malonestinski komaj vidnimi sledovi vode ter odlijam po povzetju 3 komade za 9 kron ali pa 4 neobite odelje za 10 kron. Odelje so pripravne za vsako boljše gospodinjstvo kakor posteljna pokrivala, ker so jako fine, gorke in trpežne. 4 konjske plahte, skoraj brez pogreška za K 9.

Naslov: R. BEKERA, lastnik hotela SOLNICE (Češko).

Mnenje g. Dr. H. Franka v Meranu

ravnatelja in primarija bolnišnice.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Zamorem Vam potrditi, da se je rabilo Vaše ŽELEZ-NATO KINA-VINO SERRAVALLO (Vino di China Ferruginoso Serravallo) v naši bolnišnici v slučajih velike šibkosti in malokrvnosti z izvrstnim uspehom.

MERAN, 20. februarja 1906.

Dr. H. FRANK.

Pohišstvo

solidno in elegantno po zmernih cenah

Rafaele Italia

TRST — Via Malcanton

V DOBROZNANI PEKARNI in SLADČIČARNI

VINKO SKERK, Trst, ul. Acquedotto 15, podružnica ul. Miramare 9

0 priliki Velike noči bodo obe moje prodajalnice preskrbljene s poticami in presnici prve vrste. Prodajalo se bo tudi fine slaščice in vino v butelj. Syež kruh 3-krat na dan, moke prvih mlinov. Postrežba na dom.

Dr. René Renkin: Dekleta v spominsko knjigo. Moja hubezen. Listek. Književnost. Gledališče. Razno. Naše slike.

Vesti iz Goriške.

Vinska pokušnja na Dunaju. Goriško kmetijsko društvo je poslalo vodstvu društva za varstvo avstrijskega vinogradništva prošnjo, da bi se dopustilo na državno pokušnjo tuji goriška vina, ki so napravljena iz mešanih vrst grozdja. Vodstvo je odgovorilo, da, žalibog, ne more ustreči tej želji, ker se mora držati programa, ki so ga določile razne predstojne oblasti, izlasti na nižjeavstrijski deželni odbor, ki je sklenil, gledati na to, da bodo vinogradniki vsako posamično vrsto trt za se zasadi in napravljali vino iz vsake vrste grozdja posebej.

Dalje pravi vodstvo, da se v tem slučaju ne gre za večje množine selekcioniranih vin, ampak edino le za to, da pridejo na pokušnjo vsaj nekatera vina, napravljena iz vsake vrste grozdja za-se, ki se je obneslo iz posamičnih vinorodnih krajev. Sedanja pokušnja ima le namen, da se preprča o dobroti posamičnih vrst, obenem pa vpoštevajo želje, ki bi jih o priliki pokušnje izrazile posamične skupine, ki pošljejo vina na nje.

Končno naproša društvo, naj bi Goriško kmetijsko društvo delovalo kolikor možno na to, da bi se vsaj v manjšem številu goriški vinogradniki udeležili državne pokušnje. Z ozirom na to je sklenilo naše društvo, nabirati posamične uzerce, da jih potem skupno pošlje na pokušnjo na Dunaj. Obraca se torej na tukajšnje vinogradnike, naj mu čim prej sporoče, ako se žele udeležiti državne pokušnje in kakšno vrsto vina imajo, ki je napravljeno iz ene same vrste grozdja in je mislijo dati na pokušnjo. V take steklenice naj se spravi tako vino in koliko ga bo potreba sporoči se pravočasno vsakemu priglasiatelju posebej.

Narodna Čitalnica na Križi in „Kmetiska Čitalnica v Podmelcu“ priredite dne 2. maja t. l. skupno veliko veselico v dverani nove tovarne gg. Alojzija in Antona Križniča, dežel. poslanca, župana itd. v Kanalu. Tovarstvo tik železniške postaje v Podmelcu. Veselica se bo vršila v večem obsegu, zato opozarja in prosi slov. bratska društva, da bi se ozirala na to prireditel. Med obširnim vsporedom, ki se ga pravočasno objavi, bo tudi šalovna „Cigani“.

Vesti iz Istre.

Tulci v Opatiji. Od 1. jan. do 31. marca 1909 je obiskalo Opatijo 7857 oseb. Od 29. do 31. marca je na novo došlo 429 oseb. Dne 31. marca 1909 je bilo navzočih 3299 gostov.

Trgovinska in obrtna zbornica v Rovinju. Trgovinski minister je odobril izvolitev Jurja Vianelli predsednikom in ponovno izvolitev Leandra Camons podpred. trgovinske zbornice v Rovinju za l. 1909.

Razcepljenost zemljišča v Istri. V Istri znaša zemljišče, ki je podvrženo davku 478.761 hektarjev ter pripada 121.640 osebam. Vse omenjeno zemljišče je razdeljeno v 1.674.196 parcel, tako da ena parcela znaša komaj 28 in tudi 59 četvornih metrov. V Istri je zemljišče najbolj razcepljeno, dočim odpada v drugih deželah na vsakega posestnika več zemljišča in parcelacija ni tako razkosana kakor v Istri.

Razne vesti.

Koza požrla 140 kron. V vasici Gams na Zg. Stajerskem je obesil v hlevu hlapec sukrujo, v kateri je imel listnico s 140 kronami. Koza je prišla do žepa, potegnila listnico ven in jo pričela prežvekovati. Ko je prišel hlapec v hlev, je pač še rešil prazno mošnjo, papirnati denar je pa koza že požrla.

Listnica uredništva.

Gospodu objektivnemu čitatelju „Edinosti“. Mi smo priredili v soboto popoldne tri izvanredna izdavanja „Edinosti“. Prvo je izšlo ob 3. popoldne, drugo ob 5. in tretje ob 6. zvečer. V tretjem izdavanju je bila tudi razsodba. Stalni naročniki so dobili to — tretje — izvanredno izdavanje kot prilogo številke, vse v nedeljo jutraj. Oni ki so kupili tretje popoldnansko izdavanje „Ed.“ so doznali razsodbo s katero smo objavili celo tretje kakor „Piccolo“, a enim, kateri čitajo list le po kavarnah in zabavljajo, mi seveda ne moremo pomagati! Zdravi!

M. Z. v Borštu. Oglasite se v našem uredništvu.

V dobroznani slaščičarni

LUIGI COVACICH

Trst - ulica Stadion štev. 11 - Trst

prodajajo se „Pince“ po domačem načinu delane z močnim maslom in najfinjši presenci po tržaški. Priporočamo slavnemu občinstvu, da bi že sedaj storilo mal pokus, ter se tako prepričalo glede dobrote ter kasneje za Veliko noč naročilo po potrebi pečenje.

Postreže tudi na dom.

V nadi, da ga slavno občinstvo v obilnem številu počasti, priporočamo se spoštovanjem

Luigi Covacich.

Najmlajši Krez sveta. Nedavno v New-Jorku umrl milijonar John Carter Brown je zapustil svojemu vnuku, 12-letnemu dečku, 15 milijonov dolarjev (75 mil. kron). Dečko je že od drugih svojih sorodnikov podedoval več milijonov in je potemtakem najmlajši Krez na svetu.

Velik dobitnik otrok. Nedavno umrl zagrebški meščan Vekoslav Pierotti je v svoji oporoki vse svoje nepremakljivo premoženje, 200.000 K, zapustil mestu Zagrebu v svrhu, da se porabi obresti za obleko ubogim otrokom.

Resna ženitna ponudba.

Mlad vodja trgovine in krme z letno plačo K 3000 se želi seznaniti z gospodično v starosti od 18 do 25 let. Prednost imajo hčere poštenih staršev lepe zunanosti in mirnega srca ter primerne ti stroki s primernim premoženjem. Cenjene ponudbe s sliko je poslati na Inzeratni oddelk Edinosti pod „Mladost“ takoj; sliko se vrne do 25. aprila. Zagotovljena je strogo tajnost. 535

MALI OGLASI

se računajo po 3 stot. besedo; mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Zaloga vipavkega in istrskega vina od 24 do 28 kron od 56 lit. naprej. Anton Kette Općine štev. 169. 14

Mladenič 35 let star išče službo za voziti s konjem ali tudi drago primerno službo. Pisati na Inzeratni oddelk Edinosti pod „35 let“. 630

Natakarica tudi natakar z kaucijo in z dobrim znanstvom obrti, prevzame lahko v najem gostilno in kavarano, kjer je kruh za zaslužiti. Kdor želi o tem kaj več izvedeti naj piše poste restante, Ajdovščina pod „J. S. 101“. 639

Trgovski pomočnik, vešč v trgovini z mešanim in specijalnim blagom išče službo v kakem skladišču. Govori hrvatsko, slovensko, ter nekoliko italijansko in nemško. Nastop takoj. Naslov pri Inzeratnem oddelku Edinosti. 560

Za 20 kron odda se takoj v najem meblirana soba, tudi hrano, cena po dogovoru. Via dei Fabbri (tik cerkve sv. Antona starega) št. 1, I. nadstropje. 717

Malo zemljišče za zidanje na jako lepem kraju se proda. Naslov pri Inzeratnem oddelku Edinosti. 616

Mladenič lepe zunanosti, išče službo poltežaka ali sluga v kakšni pisarni. Govori slovensko, nemško in italijansko. Ponudbe pod „E. P.“ na Inzeratni odd. Edinosti. 816

Za Velikonočne praznike pripravim mojo pekarno v ulici Sette Fontane štev. 1. Sprejemam vsakovrstno pecivo; prodajam najfinjšo moko iz prvih mlinov. Posebnost: pince in presniti. Udani Anton Pahor. 618

Zaloga masla iz stajerskih, kranjskih in vipavskih hribov, kakor kuhane in sveže gnjati, praške, graške in kranjske najfinjše klobase ter dunajske, stajerske kokoši in Poulards, po najnižji ceni. — Ivan Suban, Via Caserma 13. (519)

Franc Magdalenc odpre na Repentabru št. 19 mesnico, kjer bo prodajal meso po K 1-12, 1-20 in 1-28. To so najnižje cene na Primorskem. Mesnica se odpre dne 10. aprila t. l. 654

Proda se hiša z gostilno v trgu na Goriškem. Več pove H. Stibiel, Trst, via Scoglio 3. 660

Oglase treba naslovljati na Inzeratni oddelk „Edinosti“

Zaloga ovsu in klaje

Prodaja tudi koruzno perle za postelje

M. ud. ZERQUENIK

ulica Luigi da Palestrina 2 (ogel ml. Coroneo).

Slavnemu občinstvu se priporoča

KAVARNA MINERVA

v ulici dell'Acquedotto 22

Na jfnejsi tikerji po najzmernejših cenah. — POSTREŽBA TOČNA. Na razpolago so gostom razni slovenski, italijanski in nemški tukajšnji in ... zunanji časopisi, kakor tudi ...

NAJBOLJE ILLUSTRIRANE REVIZE

Prvi urad za revizijo prizive in inform.

v davčnih zadevah

Trst, ulica dell'Istituto 10, III., 5.

Sprejema sestavljanje pol za hišni, rentni, obrtni in osebni davek; preskrbuje prizive proti pretiranim odredbinam in pogrešenim klasifikacijam.

Urad je skrajno zanesljiv in tajen.

Odprto od 9. ure predp. do 1. pop.

300 litrov mleka jako dobrega imam za takoj ga oddati. Več pove Ivan Vidmar, Črni vrh nad Idrijo. 649

TRVEDKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, I. n.

(zraven Restavracije Cooperativa ex Hacker)

prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in površnike za moške, perilo i. t. d.

Najdogovornejše cene.

PRODAJALNICA ŠVICARSKIH UR
JOSIP OPPENHEIM

(ur in izdelovatelj časomerjev)

Trst, Corso štev. 5 (blizu knjigarne Vram)

BOGATA IZBERA zlatih, srebrnih in kovinastih ur.

Stenske ure z modernim zvonilom.

PRSTANI, UHANI, VERIGICE itd. po zmernih cenah.

Popravljanje se izvrši po dog. cenah in z garancijo

V prodajalnici jestvin

Domenico Moretti

Trst, ul. Giuseppe Gatteri št. 20

vogal ulice Farneto

prodaja se po najzmernejših cenah sladkor, kava, riž, maslo, mleko, naravno maslo surovo in kuhano, vino, pivo in likerji v buteljkah itd. Specijaliteta praških in S. Danjelskih gnjati. Poštne pošiljke po zmernih cenah.

Mirodilnica:

Arturo Castelreggio

naslednik G. MIZZAN

Trst, Campo S. Giacomo 2. - Tel. 12-2

Zaloga drog - bary in šip.

Petrolaj in spirit. Mrežice za Auerjevo luč. (znamka zvezda) po 30 stotink.

PEVA IN EDINA

pisarna v vojaški stvari

koncesionirana od vis. c. k. namestništva

ulica Bachi št. 12, II. nad.

UHOD POD PREHODIŠČEM.

Daja nasvete in informacije o vsem, kar se tiče navačenja in vojaške službe. Izdeluje in odposilja vsako vrsto prošnje vojaškega značaja — oproščenje od vojaških vaj in kontrolnih shodov, enoletno dobrovoljstvo, ženitbe, dosezanje zakonitih ugodnosti glede prezenčne službe, vsprejetja v vojaške kole itd. — Pooblaščen je zastopati stranke pred upravnimi oblastnjami. Posreduje v najtežavnih slučajih. — Resevanje hitro in točno.

URADNE URE:

Ob delavnikih od 9-12. predp. in 4-7. pop.

Ob nedeljah in praznikih od 10-12. opol.

ANTON REPENŠEK

knjigovez v Trstu, via Ceclia 9

priporoča slavnemu občinstvu

svoje moderno urejeno delavnico.

v kateri se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela točno in po zmernih cenah.

— SVOJI K SVOJIM! —

A. Millovatz

mehanična delavnica

Trst — ulica del Trionfo 1

izvršuje vsakovrstna

kovaška in mehaniška dela

kakor tudi niklovanja.

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove

(vogal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke kostumi za otroke. Povračniki, močne jope, kožuh in rarnih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski loden. Nepremočljivi plašči (priatni angleški). Specijaliteta: blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

G. Levi Minzi & Co.

Nova in bogata zaloga vsakovrstnega

POHIŠTVA

Spalne in jedilne sobe na izbero.

Najnovejši vzorci.

Trst, Via dei Rettori št. 1

Telefon št. 71 Romano IV

Dr. Fran Korsano

Specijalist za stfilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu v ulici San Nicolò štev. 9

(nad Jadransko banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in do 6. in po popol.

Bogomil Pino

bivši urar v Sežani

ima svojo

novo prodajalnico

ur

v TRSTU

ul. Vinc. Bellini 13

nasproti cerkve svet. Antona novega

Vsakovrstne verižice po pravih tov. cenah

Pekarna Josip Stritof

Trst, ulica S. Giusto 3

Zaloga na debelo ulica S. Giusto št. 1

filijala Piazza Venezia št. 6 (Rosario)

svež kruh trikrat na dan

Angleški in narodni prepečenec (bifstolati)

(Postrežba na dom). — Jestvine in kolonialno blago.

Izbera napojke in solenike zmesl ter moke iz prvih opeklih mlinov. — Olje, jesi, ulio itd.

Posiljejo se poštne pošiljke od 5 kg naprej.

F. Pertot

urar i. vrste

Trst, ul. delle Poste 9

Zaloga steklenih šip

F. Hörmann, Trst

ul. Caserma št. 17

Kristali, zrcala, stekleni ventila-

torji, okvirji za slike, posode za

ribe, steklene in bakrene črke za

zanja v medi in svincu, artistična

dela v steklu. Sprejme vsakovrstne

poprave in naročila za hiše pre-

nočišča, verande itd. itd.

Umetni zobje

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zuscher

TRST

ulica della Caserma štev. 13, II. nadst.